

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, B-1070
Brussel

tel: 02/558.01.30, fax: 02/558.01.31

info@minaraad.be

www.minaraad.be

Persbericht – 31 mei 2005

Pleidooi voor samenhang financiële instrumenten ‘natuur’

In het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009 staat te lezen dat de Vlaamse Regering werk wil maken van een optimalisatie van de instrumenten voor de open ruimte. De MiNa-Raad stapte reeds eerder mee in dit voornemen en brengt nu een studie en enkele aanbevelingen uit over deze materie. De Raad onderzocht 57 financiële instrumenten voor natuur in de brede zin van het woord. Daarbij legde de Raad de klemtoon op de doelstellingen, de betrokken doelgroepen, de geldstromen en de wijze waarop de overheid aandacht heeft voor de elementen die inspelen op de effectiviteit van de instrumenten.

Het beleid voor natuur, bos en landschap zit verspreid over verschillende beleidsvelden met elk hun eigen juridische onderbouwing. Voor het realiseren van haar beleidsdoelstellingen heeft de Vlaamse overheid een ruime waaier aan financiële instrumenten uitgewerkt, gericht op een verscheidenheid aan doelgroepen. Het valt op dat de klemtoon daarbij meestal ligt op subsidies die bovendien sterk juridisch verankerd zitten.

Strategische en operationele doelstellingen

De Raad benadrukt in zijn advies dat er nog veel ruimte is voor het realiseren van meer samenhang tussen de strategische doelstellingen. Concreet slaat dit dan zowel op het wegwerken van tegenstellingen tussen de verschillende doelstellingen, als op het creëren van win-win situaties. De Raad vraagt ook om een duidelijk overzicht, concrete invulling en afstemming van de operationele doelstellingen, wat de effectiviteit van het beleid ten goede komt.

De financiële instrumenten voor natuur zijn onvoldoende gekoppeld aan concrete en meetbare doelstellingen. Het gaat vaak om compensatiemaatregelen gericht op vage strategische doelstellingen. Bovendien streven ze dikwijls verschillende (uiteenlopende) doelstellingen na.

Doelgroepen

De Vlaamse overheid treedt zelf op als actor, maar betreft ook een zeer diverse groep van individuele grondgebruikers of -eigenaars bij het beleid, zoals boeren en private boseigenaars. Slechts heel uitzonderlijk gaat hierbij aandacht naar de samenwerking tussen de verschillende beheerders. De samenwerkingsverbanden tussen bosbeheerders onderling via bosgroepen vormen daarbij een uitzondering. De MiNa-Raad vraagt of de Vlaamse overheid meer aandacht wil besteden aan het oprichten van samenwerkingsverbanden tussen particuliere grondeigenaars. Naast de oproep tot samenwerking binnen een bepaalde sector (bv. landbouw), pleit de Raad ook om de samenwerking tussen actoren uit verschillende sectoren te versterken. De diverse actoren op het terrein staan nu reeds in voor een multifunctioneel beheer en zijn niet louter terug te brengen tot de klassieke sectorale opsplitsing (bos, natuur, landschap en landbouw).

Ruimtelijke toepassingsgebied

Het ruimtelijke toepassingsgebied van de financiële instrumenten voor natuur is heel verschillend en vaak onvoldoende afgebakend. De Raad vraagt meer aandacht voor gebiedsgerichte differentiëring. De huidige en toekomstige bestemming van gebieden zijn hierbij doorslaggevend. Bovendien is de Raad voorstander om de sturing van de financiële instrumenten veel meer te laten gebeuren op basis van een visie voor het gebied. In een latere fase kan de financiering dan gekoppeld worden aan een

uitvoeringsgericht plan, zodat de doelstellingen van het plan richtinggevend worden voor de inzet van overheidsmiddelen.

Sturing en geldstromen

Veel financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap zijn nog maar recent operationeel, dit betekent voor de toekomst een steeds grotere vraag naar middelen voor de uitvoering van het beleid. In die context pleit de MiNa-Raad opnieuw voor meer samenhang in het beleid omdat dit kosten bespaart. Bovendien benadrukt de Raad de koppeling met het Europese plattelandsbeleid. Een belangrijk deel van de financiële instrumenten voor agrarische natuur en bossen kadert binnen het huidige plattelandsontwikkelingsprogramma en wordt gefinancierd met Europese middelen. Het nieuwe plan 2007-2013 dat momenteel in opmaak is, kan nieuwe kansen creëren voor het betrekken van nieuwe doelgroepen en voor de verdere invulling van de bestaande instrumenten.

Meer info: Bea Kayaerts – 02/558.01.41 – bea.kayaerts@minaraad.be

De volledige studie vindt u op www.minaraad.be/studies.htm